

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

ВІСНИК

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

Систематичне застосування музично-інтерес до музики, сприяє швидкому дидактичних ігор викликає у дітей активний оволодінню дітьми музичним репертуаром.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ветлугіна Н.А. Музичний розвиток дитини. – К., 1978. – 256 с.
2. Науменко С.І. Музично-естетичне виховання дошкільнят. – К., 1996.
3. Шоломович С.М., Рудченко І.М., Зінич Р. Т. Методика музичного виховання в дитячому садку. – К., 1979. – 164 с.

*Стаття надійшла до редакції
18 листопада 2020*

**ВИКЛИКИ ЧАСУ: НОВІ РОЛІ ВИКЛАДАЧА ВНЗ –
КОУЧ, ТЬЮТОР, ФАСИЛІТАТОР**

УДК 378.091.12.011.3.015.31 - 051

ТАРАШЕВСЬКА О.В.

*спеціаліст вищої категорії, викладач-методист,
викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. The article clarifies and reveals the different role positions of teachers in the educational space. The current roles of a modern teacher include the following: mentor, facilitator, coach, educator, moderator, and so on.

Keywords: facilitator, facilitation, moderator, mentor coach, coaching, tutor, advisor

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні відбувається модернізація освітньої галузі. В законі України «Про освіту» визначено, що педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника у формальній або неформальній освіті, спрямованій на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадських та/або професійних компетентностей [3]. Ролі вчителів/викладачів в сучасному світі трансформуються: викладачі інтегрують учнів/студентів з особливими потребами, ефективно використовують ІКТ в освіті тощо.

Кожен педагог ХХІ століття повинен бути професіоналом своєї педагогічної

діяльності, оскільки результатом цієї діяльності має стати конкурентно спроможний випускник ВНЗ, наділений ключовими компетентностями; творчий, ініціативний. Саме тому сучасний викладач має володіти передовими освітніми технологіями, опанувати низку сучасних педагогічних ролей для забезпечення ефективної освітньої діяльності.

Аналіз наукових досліджень. Проблемі підготовки вчителів у вітчизняній педагогічній науці приділяється багато уваги: у контексті змістовних характеристик професійної підготовки (С. Вітвіцька, С. Гончаренко, О. Дубасенюк, І. Зюзюн та ін), у дослідженні професійно-педагогічної творчості (В. Кан-Колик, С. Сисоєва та ін), як систему змістовно-педагогічних та

організаційно-методичних заходів, що спрямовані на формування особистості майбутнього педагога на основі компетентнісного підходу (О. Абдуліна, О. Алексеева, Г. Артюнова, Е. Иванова, Г. Кіт, Л. Нечаєва, В. Сагарда, І. Шутяка та ін). Відомо, що професійна діяльність педагога – це складний, динамічний процес, відповідно і підготовка до цього виду діяльності вимагає врахування сучасних вимог [3; 8]. Проблему професійної підготовки тьюторів у вищих навчальних закладах охарактеризовано в дослідженнях В. Артеменко, А. Бойко, С. Ветрова, О. Літовки, Г. Лукіна та ін.

Формування цілей статті. Метою даної статті є обґрунтування доцільності різноманітних видів ролевих позицій, збагаченні термінології і різноманітності функцій інноваційних ролей сучасного педагога в освітньому просторі.

Виклад основного матеріалу. Як говорив А. Дістверг, німецький педагог: «...Вчитель повинен свідомо іти в ногу з сучасністю. Він повинен бути активним, комунікабельним, динамічним, працездатним, вольовим, впевненим у собі, толерантним, високо компетентним, творчим». Визначною рисою сьогодення є стрімкий технологічний процес, розширюються функції і можливості викладача в освітньому процесі.

Сучасний педагог – це агент змін, тьютор, модератор, коуч. Детальніше проаналізуємо ці педагогічні ролі.

Найбільш поширена в нашому освітньому просторі посада тьютора. Тьютор – це педагог-наставник (походить від англійського «tutor», що означає «спостерігаю», «піклуюся» (помічник, наставник, вчитель), а тьюторство – офіційно визнаним компонентом британської системи освіти 16 століття.

Науковці виділяють три основні напрямки тьюторства в англійських університетах того часу: навчальний, виховний, дозвілевій [1; 82-91].

Як свідчить міжнародна практика, тьютор, виступає в ролі провідника дитини в освітньому процесі. Завдання тьютора полягає в організації навчання учня/студента з урахуванням його інтересів та індивідуальних особливостей. Таким чином, тьютор – учитель, що веде індивідуальні або групові заняття з учнями/студентами, репетитор, наставник. Тьютор – ключова фігура в дистанційному навчанні, що відповідає за проведення занять з студентами. Дистанційне навчання надає можливість використовувати весь потенціал тьюторства [6; 52].

Ще одна посада, що зберігає у назві іноземне звучання «коуч». Дослівний переклад слова «коучинг» – «тренерство». Коуч – це тренер, здатний зробити з людини чемпіона, тобто мова йде про виховання переможців (лідерів). За сферами застосування вирізняється кар'єрний коучинг, бізнес – коучинг, коучинг особистісної ефективності, лайф-коучинг та саме освітня сфера найбільш сприятлива до застосування. Виникненню ролі педагога-коуча сприяло партнерство в освіті. Коучинг дозволяє не тільки ефективно роз'яснювати навчальні завдання, але й сприяє створенню згуртованої команди(групи) [6; 53]. Коучингом вважається процес партнерства, при якому партнер розкривається в професійній і особистісній сфері.

Дуже актуальною та сучасною є зараз роль педагога фасилітатора. «Фасилітатор» – (від англ. facilitate): сприяти, допомагати, полегшувати; від лат. «легкий», «зручний» – це людина, що забезпечує успішну групову комунікацію. Це вчитель, основне завдання якого полягає в стимулюванні та

направленні процесу самостійного пошуку інформації та спільної діяльності учнів. Фасилітація – це організація і управління процесом обговорення певних питань (тем) у групі студентів. Мета вчителя-фасилітатора організувати комунікацію, ефективний обмін думками таким чином, щоб були успішно подолані розбіжності; налагодити конструктивний діалог і виробити рішення проблеми.

Модератор – людина, що відповідає за дотримання встановлених норм поведінки в інтернет-ресурсах, частіше форумах. Модератор – це наставник, керівник, який здійснює підтримку і організацію активної роботи групи. Більш поширене в педагогічній літературі поняття «ментор». У контексті педагогічних посад ментор як термін почали використовувати в значенні синоніма до слів «вчитель», «порадник», «наставник», «консультант». На відміну від наставника, ментор самостійно встановлює інтенсивність та напрямок навчання. І хоча часто ці два слова вживаються, як синоніми, є доволі суттєва відмінність між ними. Перший призначається, щоб допомогти досягнути цілі групи, колективу; другого можна вибрати, щоб досягнути індивідуального зростання [4; 120].

Може з'явитись в закладах освіти всіх рівнів і така посада як едвайзер (від англ. Adviser). Це радник, або консультант. Отже, едвайзер у більшості випадків практик, людина з глибокими, як теоретичними так і практичними знаннями, яка може надати слушну фахову пораду.

І нарешті, більш знайоме та близьке поняття наставник. Та оновлене освітнє середовище трансформує і функції наставника. Метою наставництва є допомога

опікуваному пристосуватись до дій в межах правил та настанов суспільства. Наставник дає поради, щодо більш ефективної роботи у сфері освіти, допомагає вирішити дискусійні питання, приймати складні життєві рішення.

Кожна професійна роль вимагає обов'язкового оволодіння системою спеціальних знань, умінь та навичок. Зокрема, кожна роль наповнена визначеним змістом та супроводжується вимогами до неї з боку, як студентів так і батьків, керівництва закладу освіти. Ці ролі мають свої права та обов'язки, форми спілкування, та взаємодію.

Висновки. Таким чином, викладач є головною дійовою особою будь-яких освітянських реформувань, які вимагають переорієнтації його професійної діяльності на нові педагогічні цінності. Особливе місце в освітньому процесі навчального закладу належить саме особистості викладача, який допомагає студентам не тільки отримати знання, вміння та навички, але і вчить критично мислити, взаємодіяти в складних ситуаціях, використовувати різноманітні технології в педагогічній діяльності (в тому числі інформаційні та комунікаційні). Роль сучасного викладача поступово змінюється в сторону творчої індивідуальної роботи з учнем/студентом, що базується на передачі досвіду, діяльності через діалог, особистісному спілкуванню.

Отже, у своїй педагогічній діяльності викладачу необхідно переосмислити власну позицію в освітньому процесі, зосередити свою увагу на аналізі педагогічної діяльності, самоосвіті, продовженні професійного зростання, практичному застосуванні інноваційних ролей відповідно до потреб суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бойко А. М. (2011). Тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір духовно-моральних взаємодій. Педагогічні науки. (2), 4-10.
2. Дубасенюк О. А. Концептуальні моделі педагогічної освіти: наукові поступки та здобутки: Монографія
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-8, с.7.
4. Забавляєва Т. А., Пюрков В. Є. (2008). Організація навчально-виховного процесу на засадах педагогіки партнерства, в умовах реалізації концепції нової української школи. ФОП: Однорог Т. В. 119-121.
5. Мещанінов О. П. (2005). Сучасні моделі розвитку університетської освіти в Україні: Монографія. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили. 460с.
6. Цюпак І. М. (2018). Сутність дефініції «тьютор» у сучасному просторі дошкільної освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю. Херсон: ТОВ «Борисфен». 393с.

*Стаття надійшла до редакції
8 листопада 2020*

**КРЕАТИВНІСТЬ– СКЛАДОВА ФАХОВОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ**

УДК 378:37.011.3 – 51:373.3] – 026.15

ТВЕРДОХЛІБ Н. В.

*кандидат педагогічних наук, викладач факультету
дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Based on the analysis of scientific sources, a review of psychological and pedagogical literature on the research topic, the state of the research problem.

Key words: *creativity, creativ personality.*

Постановка проблеми. Актуальним питанням педагогічної науки ХХІ століття є проблема дослідження креативності особистості, яка набуває особливої актуальності у зв'язку із реформою і розбудовою нової української школи.

Аналіз наукових досліджень. Важливі положення щодо розкриття проблеми креативності знаходимо у наукових працях таких учених, як: О. Акімова, О. Антонова, Б. Брилін, Н. Вишнякова, С. Дмитрук, Н. Кічук, О. Куцевол, В. Моляко, В. Олексенко, В. Роменець, З. Слєпкань, В. Фрицюк засвідчує, що розвиток

креативності майбутніх учителів є пріоритетним аспектом їх професійної підготовки. Педагогічний аспект проблеми креативності особистості передбачає розвивальний характер освітнього процесу та його інформатизацію, особливості котрих визначені в працях В. Андрєєва, В. Бикова, А. Вербицького, А. Дубасенюк, В. Заболотного, А. Коломієць, М. Кадемій, О. Матяш, М. Ковтонюк, Н. Мозгальнової, О. Паламарчук, Є. Полат, В. Петрук, В. Чайки, В. Штифурак.